Raadsvoorstel

Zaaknummer: 2026-032086

Datum behandeling in collegevergadering	Datum behandeling in commissievergadering	Datum behandeling in raadsvergadering	Portefeuillehouder
31 maart 2026	21 mei 2026	28 mei 2026	C.C.M. Korrel

Raadsnummer	Status
2026/50	Openbaar

Titel
Vaststellen Wijzigingsverordening Erfgoedverordening Ouder-Amstel 2024

Voorgesteld besluit
De gemeenteraad besluit:

1. de wijzigingsverordening Erfgoedverordening Ouder-Amstel 2024 vast te stellen, waarbij de bevoegdheid tot aanwijzing, wijziging en intrekking van de gemeentelijke monumenten bij de gemeenteraad wordt belegd (zie bijlage 2);
2. te bepalen dat de wijzigingsverordening in werking treedt op de dag na bekendmaking.

Publiekssamenvatting
De gemeenteraad heeft op 5 maart 2026 een motie aangenomen waarin het college wordt verzocht de Erfgoedverordening aan te passen. De raad wil de bevoegdheid om gemeentelijke monumenten aan te wijzen, te wijzigen en te schrappen naar zich toe trekken. Dit voorstel regelt die wijziging.

Geheimhouding
N.v.t.

Aanleiding
Op 5 maart 2026 heeft de gemeenteraad de motie “Wijzigen Erfgoedverordening” aangenomen.
In deze motie wordt het college verzocht:

- een voorstel te doen om de bevoegdheid tot aanwijzing van gemeentelijke monumenten een raadsbevoegdheid te maken;
- de raad in de tussentijd te betrekken bij lopende besluiten over monumentaanwijzingen.

Aanleiding hiervoor is dat de raad eerder, op 25 april 2024, via een amendement heeft uitgesproken deze bevoegdheid zelf te willen uitoefenen. Deze wijziging is echter niet verwerkt in de Erfgoedverordening 2024.

Argumenten
1. Uitvoering geven aan de motie van de raad
Met dit voorstel wordt uitvoering gegeven aan de op 5 maart 2026 aangenomen motie. Hiermee wordt de wens van de raad juridisch verankerd.
2. Herstel van eerdere besluitvorming uit 2024
De raad heeft eerder uitgesproken dat zij de bevoegdheid tot aanwijzing van gemeentelijke monumenten zelf wil uitoefenen. Deze wijziging is destijds niet doorgevoerd in de verordening. Dit voorstel herstelt dat.
3. Aansluiting bij kaderstellende rol van de raad

De aanwijzing van gemeentelijke monumenten raakt aan ruimtelijke kwaliteit, cultureel erfgoed en maatschappelijke belangen. Dit past bij de kaderstellende en volksvertegenwoordigende rol van de raad.
4. Duidelijkheid in bevoegdheidsverdeling
Door de verordening aan te passen wordt duidelijk welk bestuursorgaan bevoegd is, waarmee juridische onduidelijkheid wordt voorkomen.

Risico's en overige aandachtspunten
1. Afwijking van gebruikelijke rolverdeling
In veel gemeenten ligt de bevoegdheid tot aanwijzing van gemeentelijke monumenten bij het college. Dit voorstel wijkt daarvan af en legt de bevoegdheid bij de raad.

2. Procedurele gevolgen
Aanwijzing van monumenten wordt een zwaardere procedure (raadsbesluit), wat kan leiden tot:
- langere doorlooptijden
- meer bestuurlijke druk

3. Juridische borging blijft noodzakelijk
De aanwijzing moet blijven voldoen aan:
- zorgvuldige voorbereiding
- deskundig advies (bijvoorbeeld Mooi Noord-Holland)
- belangenafweging

De inhoudelijke kwaliteit van besluiten blijft dus onverminderd belangrijk.

Financiële aspecten
Voor de wijziging van de Erfgoedverordening Ouder-Amstel 2024 zijn geen directe financiële gevolgen. Wel leidt de voorgestelde wijziging naar verwachting tot meer ambtelijk inzet, doordat de besluitvorming via de gemeenteraad verloopt, procedures langer kunnen duren en sprake is van een zwaardere en intensievere besluitvormingsprocedure.

Juridische grondslag
- Artikel 149 van de Gemeentewet
- Erfgoedwet
- Omgevingswet
- Erfgoedverordening Ouder-Amstel 2024

Duurzaamheid
N.v.t.

Participatie
Geen participatie benodigd.

Communicatie
Na vaststelling wordt de wijziging van de verordening bekendgemaakt via Overheid.nl overeenkomstig de wettelijke vereisten. Tevens zal interne communicatie richting de organisatie plaatsvinden. Bij concrete aanwijzingsprocedures worden betrokken eigenaren en belanghebbenden afzonderlijk geïnformeerd.

Realisatie en vervolg
Na vaststelling van de wijzigingsverordening door de raad wordt deze bekendgemaakt via Overheid.nl en treedt zij in werking op de dag na bekendmaking. De interne werkprocessen worden hierop aangepast, waarbij het college zorgdraagt voor de voorbereiding van besluiten en de raad besluitvorming over aanwijzing, wijziging en intrekking van gemeentelijke monumenten op zich neemt. Lopende aanwijzingsprocedures worden afgehandeld volgens de huidige erfgoedverordening. In de tussenliggende periode wordt de raad betrokken bij deze procedures, bijvoorbeeld door het voorleggen van het voorgenomen besluit voor wensen en bedenkingen.

Bijlagen
1. Raadsbesluit
2. Wijzigingsverordening Erfgoedverordening Ouder-Amstel 2024
3. Toelichting op wijzigingen Erfgoedverordening Ouder-Amstel 2024